Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle ilmastolaiksi (HE 27/2022 vp)

Ilmastolain keskeisenä tavoitteena olisi varmistaa Suomen hiilineutraalisuustavoite viimeistään vuonna 2035. Lakiehdotuksen mukaan hiilineutraaliustavoite tarkoittaa, että vuonna 2035 raportoidut päästöt ja nielujen aikaansaamat poistumat olisivat tasapainossa siten, että päästöt ovat enintään yhtä suuret kuin nielujen aikaansaamat poistumat. Lakiin on tarkoitus lisätä myös vuodelle 2030 vähintään 60 prosentin päästövähennystavoite ja vuodelle 2040 vähintään 80 prosentin päästövähennystavoite verrattuna vuoteen 1990. Vuodelle 2050 asetettaisiin vähintään 90 prosentin, mutta pyrkien 95 prosenttiin, päästövähennystavoite.

Ilmastonmuutos on keskeisimpiä uhkia ympäristölle, ihmisten hyvinvoinnille ja taloudelle. Jotta ilmastonlämpeneminen pystytään pitämään kohtuullisissa rajoissa, tulee globaalien päästöjen vähentyä reilusti jo tällä vuosikymmenellä. Myös Suomen tulee tavoitella päästöjen vähentämistä nopealla tahdilla ja siten hiilineutraalisuustavoite vuodelle 2035 on perusteltu.

Eri sektoreilla teknologia ja toimintatavat kehittyvät eri tahtia sekä investointisyklit eroavat toisistaan. Näin on perusteltua, että eri sektoreille ei aseteta lakiin erillisiä päästövähennystavoitteita ja vuosittaisten päästöbudjettien sijaan päästövähennystavoitteita on asetettu hiilineutraalisuustavoitteen lisäksi vuosille 2030, 2040 ja 2050.

Pidämme hyvänä, että hiilineutraaliustavoitetta sekä muita lakiin kirjattavia päästövähennystavoitteita arvioidaan vuonna 2025 ja siinä otetaan huomioon uusin tieteellinen tieto, teknologian kehitys, muiden maiden päästösitoumukset ja mahdollisuudet kansainvälisten joustojen käyttöön sekä päästövähennystoimenpiteiden kustannustehokkuus.

Ilmastonmuutoksen hillitsemistoimilla on laajoja vaikutuksia yrityksien toimintaympäristölle eri sektoreilla. Ilmastolain mukaisilla suunnittelujärjestelmillä on keskeinen rooli lain päästövähennystavoitteiden toteutumisen ja lisätoimenpiteiden kartoittamisessa. Suunnittelujärjestelmien päivityksien ja yleisesti Ilmastopolitiikan suunnitelmien toimeenpanon yhteydessä on keskeistä tehdä kattavat yritysvaikutusten arvioinnit. Yritysvaikutusten arvioinnin

tarpeellisuus tulee tuoda myös laissa selvästi esiin. Ilmastopolitiikan toimenpidekokonaisuutta laadittaessa tulee huolehtia yritysten kohtuuhintaisesta energian saannista. Reilun siirtymän osalta tulee huomioida eri toimialojen yrittäjät.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Sampo Seppänen
ekonomisti